

Tereza Micková: *Antihrdina ve fantasy literatuře*

(posudek vedoucího diplomové práce na oboru Komparatistika na FF UK v Praze)

Cíl práce, její účel a směřování

Diplomantka si objevila produktivní téma, jemuž dosud nebyla věnována souhrnná pozornost v akademické oblasti, ale které je relevantní a produktivní jak díky soudobé konjunktuře žánru fantasy literatury, tak i díky faktu, že podoby antihrdinů se v tomto žánru jeví jako nosné a interpretačně vydatné. Práce se logicky člení na úvodní rámec, který v obecné poloze vymezuje základní kategorie žánru fantasy a antihrdinské postavy, a na prakticko-interpretaci druhou část, v níž se na konkrétním materiálu hledá a ověřuje zobecňující typologie antihrdinských postav. Toto směřování je přirozené a umožňuje, aby se práce tradiční a ověřenou cestou dobrala výsledků, k nimž směřuje.

Metodologie

Vyznění a přínosu práce prospívá, že citlivě balancuje mezi obecnými, obvykle antropologicky či psychologicky koncipovanými řešeními vymezování a typologizací antihrdinů, a snahou naopak vše odvodit až od zkoumaného materiálu. Tereza Micková zkušeně vyvažuje a ve výkladu využívá jak zobecňující přístupy, tak i nutnost přihlížet ke specifickému žánrovému či tematickému provedení jednotlivých vyprávění, v nichž antihrdinové fungují. Vychází z využitelné naratologické literatury (Propp, Chatman, Todorov) i z prací věnovaných konkrétně žánru fantasy. Citlivě zvažuje a komentuje různé způsoby, jimiž bývá tento žánr vymezován. Analýza antihrdiny pak není založena na předpokladu nějakých esenciálních rysů, pro postavu nezbytných, ale respektuje postavu jako příběhovou funkci. Zároveň klade dostatečný zřetel na vývojové proměny a posuny, k nimž v rámci žánru postupně dochází a které příběhovou funkci postavy mohou posouvat. Užitečný je i komplexní exkurs do problematiky vymezování a chápání hrdiny od jeho mýtických podob až po pojetí moderního hrdiny.

Práce s odbornou literaturou

Práce přesvědčivě ilustruje, že dané téma i materiál je oblastí autorčina dlouhodobého zájmu. Proto se může opřít o celou škálu různorodé literatury, uvážlivě volené podle jednotlivých dílčích otázek a témat. Práce tudíž není obvyklým předestřením jednoho či několika děl odborné literatury, využitých jako pilíř i jako univerzální klíč. Výsledkem je pak nebyvalá pestrost referencí k literatuře, jež však není nijak na překážku čitelnosti, ba ani čtivosti práce.

Styl a prezentace

Práce má dobře nastavenou proporcii zobecňujících a úvahových pasáží a pasáží odkazujících ke konkrétnímu materiálu. Díky tomu jsou abstrahované závěry vždy „ilustračně“ podloženy odkazy na tento materiál a naopak ani materiálův výčet a popis není samoučelný. Jako cenné vnímám, že se Tereza Micková nesnaží za každou cenu naroubovat analyzovaná díla a postavy do typologie, kterou buduje; naopak respektuje fakt, že tyto postavy bývají různorodé a že je mnohem obtížnější nacházet u nich univerzální rysy či prvky, než je tomu u postav hrdinů či superhrdinů.

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce neztrácí ze zřetele, že jejím účelem je načrtnutí možné typologizace, a neodbíhá tedy k dalším zajímavým, ale z hlediska účelu práce podružným zřetelům.

Závěr

Z materiálu odvozená typologie antihrdiny, založená na zřetelu ke čtenářským možnostem tento typ postavy rozpoznat a na zobrazení zrodu a vývoje postavy, se jeví jako funkční, produktivní a dostatečně aplikovatelná i na jiné typy žánrové literatury.

Práci vnímám jako oborově přínosnou a zcela jednoznačně ji **doporučuji k obhajobě**. Navrhuji její hodnocení známkou **výborně**.

V Praze dne 7. 6. 2020

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.